

DE ACCREDITATIEPROCEDURE: SPECIFIEKE UITVOERINGSMODALITEITEN

DEZE PROCEDURE IS EEN AANVULLING OP BELAC 3-11:

“DE ACCREDITATIEPROCEDURE: ALGEMENE UITVOERINGSMODALITEITEN”

Wanneer dit relevant is voor een bepaalde conformiteitsbeoordelingsactiviteit worden de algemene principes die in deze procedure worden beschreven, aangevuld met specifieke bepalingen in een document uit de reeks BELAC 2-405.

De versies van documenten van het managementsysteem van BELAC die beschikbaar zijn op de website van BELAC (www.belac.be) worden beschouwd als de enige geldige versies.

Van toepassing vanaf: 29.03.2021

HISTORIEK VAN HET DOCUMENT

Herziening en datum van goedkeuring	Reden van de herziening	Draagwijdte van de herziening
0 CC 08.11.2002 CC 05.06.2003	Vervangt en vernietigt documenten : BKO A010, BELTEST P04 T/I en P12 en BELCERT BCT-P10, P12, P15, P18, P21, P23, P24, P25, P30.	Volledig document
1 CC 25.06.2004	Het document BELAC 3-11 Rev 0 werd opgedeeld in 2 documenten: Het document BELAC 3-11 Rev 1 herneemt §1 tot §9 (het geheel van algemene uitvoeringsmodaliteiten) Het document BELAC 3-12 Rev 1 herneemt §10 (het geheel van specifieke uitvoeringsmodaliteiten). Dit document zal bij nieuwe toepassingen telkens geactualiseerd worden. De toepassing betreffende de vliegtuigsector is ingevoegd.	Volledig document § 5.4.3
2 Secretariaat 01.02.2006	Aanpassing van de GMP-scope : handel en productie van toevoegingsmiddelen	§§ 5.4.2 en 7.7.1
3 CC 18.05.2006	Herziening in het kader van de invoering van het KB BELAC: verdeling verantwoordelijkheden van het Accreditatiebureau en het secretariaat	Volledig document
4 CC 10.05.2007	- Voorwaarden voor accreditatie van beproevingen of kalibraties ter plaatse - Observatie van reëel uitgevoerde inspecties	§ 3.2 § 4.2.1
5 Secretariaat 18.06.2007	- Verwijdering paragraaf die betrekking heeft op QS 9000 - Aanpassingen benaming certificaatnummer voor EMAS-accreditatie	Vroegere § 5.4.1 § 5.4.3.3
6 CC 14.05.2009	- Aanpassing van de codes NACE naar Rev 2 - Aanpassen van de termijn van 3 jaar naar 5 jaar voor slapende sectoren - Verwijderen van de delen die betrekking hebben op GMP	§ 5.1 § 5.2.4 Vroegere § 5.4.1 en 7.6 § 5.4.3.3

	- Verwijderen van deel over decretale milieuaudit	
7 CC 14.10.2011 schriftelijke procedure	- Volledige herziening van de structuur van het document - Overgang naar Verordening (EG) Nr. 1221/2009 (EMAS III) - Het hoofdstuk over supervisie van buitenlandse milieuverificateurs werd verwijderd uit dit document maar opgenomen in BELAC 3-14	Volledige herziening
8 Secretariaat 29.10.2012	- Verwijzing naar het bestaan van documenten uit de reeks BELAC-2-405 indien specifieke uitvoeringsmodaliteiten van toepassing zijn voor een bepaalde conformiteitsbeoordelingsactiviteit. - Uitbreiding van het werkgebied van de accreditatie met validatie-en verificatie-instellingen.	Titelblad Hoofdstuk 4
9 CC 22.01.2015	Bepalingen met betrekking tot de organisatie van audits van inspectie-instellingen, validatie- en verificatie-instellingen.	§ 4.2 en § 4.3
10 CC 27.10.2016	- Kritische sectoren voor ISO 9001, ISO 14001 en EMAS - Aanvulling voor milieuverificateurs actief in andere lidstaten	Punt 5.2 Punt 5.3.3
11 CC 20.04.2017	Aanvulling voor accreditatie van PT Providers en RM Producenten	Punt 4.1
12 CC 20.10.2017	- Bepalingen voor de uitvoering van terreinopvolgingen van certificatie-audits (bevat de bepalingen van IAF MD17) - Clustering van scopes in MS certificatie (bevat de bepalingen van IAF MD 17) - Redactionele aanpassingen	Punt 6.1.3 Punt 6.2 Punten 3.1, 4.1, 5.1
13 Secretariaat 03.12.2019	- Aanpassing IAF MD 17 - Correctie van fout in tabel 2	Punten 6.2.2.2 en 6.3.2
14 Secretariaat 24.06.2020	Correctie van fout in tabel 2	Punt 6.2.2.2 Tabel 2
15 CC 04.03.2021	Aanvullingen voor ISO 45001 en VCA/VCU Optimalisatie van de lay-out	Punt 6.2 en tabellen 3 en 4 Volledig document

INHOUDSOPGAVE

1	DOEL EN NORMATIEVE VERWIJZINGEN.....	6
2	BESTEMMELINGEN.....	6
3	ACCREDITATIE VAN LABORATORIA.....	7
3.1	Inhoud en draagwijdte van de audits	7
4	ACCREDITATIE VAN PROFICIENCY TESTING PROVIDERS EN PRODUCENTEN VAN REFERENTIEMATERIAAL.....	8
4.1	Inhoud en draagwijdte van de audits	8
5	ACCREDITATIE VAN KEURINGSINSTELLINGEN, VALIDATIE-EN VERIFICATIE-INSTELLINGEN	9
5.1	Inhoud en draagwijdte van de audits	9
5.2	Opvolging van keurings-, validatie- en verificatie-activiteiten.....	9
5.2.1	Waarnemingen in een reële situatie: selectie, planning en organisatie ...	9
5.2.2	Beoordeling van de competentie van het personeel belast met de inspectie, de validatie en de verificatie.....	10
5.3	Auditverslag.....	11
6	ACCREDITATIE VAN CERTIFICATIE-INSTELLINGEN VOOR MANAGEMENTSYSTEMEN (MS), PRODUCTEN, PERSONEN EN VAN MILIEUVERIFICATEURS (EMAS).....	12
6.1	Algemene bepalingen van toepassing op alle types van certificatie- instellingen.....	12
6.1.1	Inhoud en draagwijdte van de audit.....	12
6.1.2	Audit in de zetel: specifieke punten die aan bod moeten komen	12
6.1.2.1	De kwalificatie van de certificatieauditoren.....	12
6.1.2.2	Het respecteren van de specifieke eisen van de certificatieschema's.....	13
6.1.2.3	Onderaanneming van activiteiten eigen aan het certificatieproces.....	13
6.1.2.4	Nazicht van de certificatedossiers.....	13
6.1.3	De opvolging van de certificatie-audits op het terrein.....	13
6.1.3.1	Doelstellingen.....	13
6.1.3.2	Algemeen beleid.....	14

6.1.3.3	Algemene instructies voor de uitvoering van een terreinopvolging	14
6.2	Specifieke bepalingen met betrekking tot de accreditatie van certificatie-instellingen voor managementsystemen volgens ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, VCA en VCU en voor milieuverificateurs EMAS.....	16
6.2.1	Clusters.....	16
6.2.2	Algemene bepalingen van toepassing op de QMS en EMS/EMAS schema's.....	17
6.2.3	Tabel 1: Clusters voor ISO 9001 (QMS).....	21
6.2.4	Tabel 2: Clusters voor ISO 14001 (EMS) en EMAS	23
6.2.5	Tabel 3: Clusters voor ISO 45001 en VCA	25
6.2.6	Tabel 4: Clusters voor VCU	26
6.3	Accreditatie van milieuverificateurs EMAS: bijkomende bepalingen bij de punten 6.1 en 6.2.....	27
6.3.1	Het aanvaarden van de aanvraag.....	27
6.3.2	Lijst van de geaccrediteerde instellingen	27
6.3.3	De voorafgaande kennisgeving	27
6.3.4	Overmaking van het rapport in geval van niet-conformiteit.....	27

DE ACCREDITATIEPROCEDURE: SPECIFIEKE UITVOERINGSMODALITEITEN

1 DOEL EN NORMATIEVE VERWIJZINGEN

Deze procedure heeft tot doel het document BELAC 3-11 “De Accreditatieprocedure: algemene uitvoeringsmodaliteiten” te vervolledigen door de specifieke modaliteiten te bepalen voor de verschillende accreditatietoepassingen.

Voor iedere voorziening die in dit document wordt beschreven, wordt expliciet verwezen naar het (de) betrokken punt(en) in het document BELAC 3-11.

Dit document verwijst naar en is in overeenstemming met de betreffende delen van de norm EN ISO/IEC 17011, de Verordening (EG) Nr. 1221/2009 (EMAS) en met de betreffende EA-, ILAC- of IAF-leidraden.

De vermelde NACE codes verwijzen naar de nomenclatuur van de economische activiteiten opgenomen in de Verordening (EG) Nr. 1893/2006.

2 BESTEMMELINGEN

Met opvolging van de actualiseringen:

- De leden van de Coördinatiecommissie
- de leden van het Accreditatiebureau
- het Accreditatiesecretariaat
- de auditoren
- de geaccrediteerde instellingen en instellingen die een accreditatieaanvraag hebben ingediend

Zonder opvolging van de actualiseringen:

- Experts
- Elke aanvrager

3 ACCREDITATIE VAN LABORATORIA

- BELAC 3-11 / §2.1 initiële audit
- BELAC 3-11 / §3.3.1 toezichtaudit
- BELAC 3-11 / §4.3.1 verlengingsaudit

3.1 Inhoud en draagwijdte van de audits

De evaluatie van de bekwaamheid van een laboratorium kan over het algemeen geen volledige evaluatie omvatten van alle activiteiten. Het auditprogramma zal een aantal activiteiten vastleggen zodat een voldoende representatieve evaluatie van alle activiteiten en producten wordt verzekerd.

De evaluatie zal gebaseerd zijn op een evenwichtige verdeling van:

- auditactiviteiten op kantoor met in het bijzonder inbegrepen:
- beoordeling van het beleid, procedures en werkinstructies op het vlak organisatie en technische aspecten;
- onderzoek van dossiers;
- onderzoek van alle types van registraties;
- interviews met het personeel;
- waarnemen van de uitvoering van testen en kalibraties.

Rekening houdende met specificiteit van kalibratieactiviteiten hebben de auditoren de mogelijkheid om in voorbereiding van de audit gedetailleerde informatie op te vragen aangaande de gebruikte kalibratiemethodes met inbegrip van de uitwerking van de onzekerheidsbudgetten.

In geval er een aanvraag ingediend wordt voor de accreditatie van activiteiten die uitgevoerd worden op verplaatsing (buiten de lokalen die normaal gebruikt worden door het laboratorium), kan de observatie van een simulatie van een beproeving, kalibratie of monsterneming overwogen worden. Deze simulatie kan de observatie van een test of kalibratie uitgevoerd ter plaatse waarbij alle factoren die een invloed kunnen hebben in rekening gebracht worden, niet systematisch vervangen. De observatie van een test of kalibratie uitgevoerd ter plaatse moet verplicht plaatsvinden tijdens de initiële audit en vervolgens minstens 2 keer per accreditatiecyclus.

Speciale aandacht zal besteed worden aan de resultaten van interlaboratoriumproeven, van intervergelijkingen of van elke andere maatregel waarmee geldigheid van de testresultaten of van de kalibraties kan worden aangetoond.

De uitvoering van een kalibratie of een test op een object met gekende karakteristieken (*measurement audit*) kan geëist worden.

4 ACCREDITATIE VAN PROFICIENCY TESTING PROVIDERS EN PRODUCENTEN VAN REFERENTIEMATERIAAL

- BELAC 3-11 / §2.1 initiële audit
- BELAC 3-11 / §3.3.1 toezichtaudit
- BELAC 3-11 / §4.3.1 verlengingsaudit

4.1 Inhoud en draagwijdte van de audits

De evaluatie van de bekwaamheid van een organisator van ringtesten (*proficiency testing provider*) of van een producent van referentiemateriaal kan over het algemeen geen volledige evaluatie omvatten van alle activiteiten. Het auditprogramma zal een aantal activiteiten vastleggen zodat een voldoende representatieve evaluatie van alle activiteiten wordt verzekerd.

De evaluatie zal gebaseerd zijn op een evenwichtige verdeling van:

- auditactiviteiten op kantoor met in het bijzonder inbegrepen:
 - o beoordeling van het beleid, procedures en werkinstructies op het vlak organisatie en technische aspecten;
 - o onderzoek van dossiers van ringtesten en producties van referentiematerialen;
 - o onderzoek van alle types van registraties;
 - o interviews met het personeel;
- waarnemen van specifieke activiteiten verbonden aan de organisatie van ringonderzoeken of de aanmaak van referentiemateriaal zoals:
 - o voorbereiding, verpakking, identificatie, opslag transport en eventuele distributie van PT items of referentiematerialen;
 - o de realisatie van testen in het kader van homogeniteit- en/of stabiliteitsstudies.

De observatie van deze activiteiten ter plaatse moet verplicht plaatsvinden tijdens de initiële audit en vervolgens minstens 1 keer per accreditatiecyclus. Hierbij kan de observatie van een simulatie van deze activiteiten overwogen worden maar dit kan de reëel uitgevoerde activiteiten, waarbij alle invloeden in beschouwing genomen worden, niet systematisch vervangen.

Indien deze activiteiten systematisch uitbesteed worden, zal speciale aandacht besteed worden aan de beoordeling van de competentie van de onderaannemers, evenals aan het beheer en supervisie van de uitbesteede activiteiten.

5 ACCREDITATIE VAN KEURINGSINSTELLINGEN, VALIDATIE-EN VERIFICATIE-INSTELLINGEN

- BELAC 3-11 / §2.1 initiële audit
- BELAC 3-11 / §3.3.1 toezichtaudit
- BELAC 3-11 / §4.3.1 verlengingsaudit

5.1 Inhoud en draagwijdte van de audits

De evaluatie van de bekwaamheid van een keuringsinstelling, validatie-en verificatie-instelling kan over het algemeen geen volledige evaluatie omvatten van alle activiteiten. Het auditprogramma zal een aantal te evalueren activiteiten bepalen zodat ze een voldoende representatieve evaluatie wordt verzekerd van alle sectoren en producten.

De evaluatie zal gebaseerd zijn op een evenwichtige verdeling van:

- auditactiviteiten op kantoor met in het bijzonder inbegrepen:
 - o beoordeling van het beleid, procedures en werkinstructies op het vlak organisatie en technische aspecten;
 - o onderzoek van inspectiedossiers;
 - o onderzoek van alle types van registraties;
 - o interviews met het personeel;
- observaties van de uitvoering van keuringen, validaties of verificaties in reële omstandigheden.

5.2 Opvolging van keurings-, validatie- en verificatie-activiteiten

5.2.1 Waarnemingen in een reële situatie: selectie, planning en organisatie

De selectie van de activiteiten die in reële omstandigheden worden bijgewoond is een onderdeel van de voorbereiding van iedere audit in het kader van het programma vastgelegd voor de totale accreditatiecyclus. De selectie moet een voldoende representatieve steekproef vormen van de activiteiten waarvoor de accreditatie is aangevraagd maar moet ook een goede steekproef vormen van de betrokken uitvoerders van de inspectie, de validatie of de verificatie en houdt rekening met – indien van toepassing – het bestaan van verschillende uitbatingssites.

In het geval van een inspectie kan de observatie van een simulatie van een inspectie overwogen worden maar dit kan een reëel uitgevoerde inspectie waarbij alle invloeden in beschouwing genomen worden niet systematisch vervangen. De observatie van een

reëel uitgevoerde inspectie moet verplicht plaatsvinden tijdens de initiële audit en vervolgens minstens 1 keer per accreditatiecyclus.

Het is de verantwoordelijkheid van de instelling voor conformiteitsbeoordeling:

- om alle veiligheidsuitrustingen ter beschikking te stellen van de vertegenwoordigers van BELAC;
- om haar klant te verwittigen van de aanwezigheid van BELAC-vertegenwoordigers gedurende de uitvoering van de conformiteitsbeoordeling en hun rol te verduidelijken.

De geselecteerde klanten kunnen, van zodra ze op de hoogte zijn gebracht van de aanstelling van de leden van het auditteam, mits motivatie via de aanvrager ieder lid van het team weigeren. Als deze weigering terecht is en het secretariaat geen aanvaardbaar alternatieve auditor kan aanbieden voor deze activiteit bij de klant dan zal een andere klant of een andere activiteit door BELAC worden geselecteerd.

Indien de argumenten als ongegrond worden beschouwd, zal de BELAC-auditor toch aanwezig zijn tijdens de activiteit of anders zal de activiteit niet gedekt zijn door de accreditatie.

Het gedeelte van de audit betreffende de observatie op het terrein is normaal bestemd voor de technische auditor of voor de expert die zal gesuperviseerd zijn.

Het toezichtsteam bestaat maximaal uit 3 personen.

Gedurende de audit op het terrein zijn de BELAC-teamleden strikt aan hun rol van waarnemer gehouden. Indien nodig zullen vragen en verduidelijkingen aan het personeel gebeuren buiten de uitvoering van de conformiteitsbeoordeling maar tijdens interne besprekingen zonder de klant of zijn vertegenwoordigers. De opmerkingen en waarnemingen zullen alleen meegedeeld worden aan de vertegenwoordigers van de instelling voor conformiteitsbeoordeling.

5.2.2 Beoordeling van de competentie van het personeel belast met de inspectie, de validatie en de verificatie

Het kan nodig zijn dat de opvolging van de beoordelingsactiviteiten op terrein moeten worden aangevuld door interviews met andere leden van het uitvoerend personeel om een geschikte dekking van de geaccrediteerde activiteiten te kunnen waarborgen zowel wat betreft de aard van de activiteiten als van de bekwaamheid van het personeel.

De organisatie van de interviews met welbepaalde personen op het hoofdkantoor van de organisatie kan voorafgaande interacties tussen de instelling en het auditteam vereisen. Andere personen dan deze van eerdere audits worden best geselecteerd.

5.3 Auditverslag

Om de planning van de latere audits te vergemakkelijken, zal het verslag van de technische auditor:

- de plaats en de aard van de opgevolgde activiteiten op terrein identificeren;
- de naam van de uitvoerende personeelsleden beoordeeld op het terrein of tijdens het bezoek aan de zetel expliciet vermelden.

6 ACCREDITATIE VAN CERTIFICATIE-INSTELLINGEN VOOR MANAGEMENTSYSTEMEN (MS), PRODUCTEN, PERSONEN EN VAN MILIEUVERIFICATEURS (EMAS)

- BELAC 3-11 / §2.1 initiële audit
- BELAC 3-11 / §3.3.1 toezichtaudit
- BELAC 3-11 / §4.3.1 verlengingsaudit

6.1 Algemene bepalingen van toepassing op alle types van certificatie-instellingen

Nota: Teneinde de lezing te vergemakkelijken worden in de hiernavolgende tekst de termen "certificatie", "certificatie-instelling", "certificatie-auditor", ... eveneens gebruikt voor de toepassing van de tekst in het kader van de EMAS-Verordening, in plaats van de termen "milieuverificatie", "milieuverificateur", ...

6.1.1 Inhoud en draagwijdte van de audit

De evaluatie zal gebaseerd zijn op een evenwichtige verdeling van:

- auditactiviteiten op kantoor met in het bijzonder inbegrepen:
 - o de beoordeling van het beleid, procedures en werkinstructies op het vlak organisatie en technische aspecten;
 - o onderzoek van certificatiedossiers;
 - o onderzoek van alle types van registraties;
 - o interviews met het personeel;
- opvolgingen van activiteiten op terrein voor zover dat zulke activiteiten worden uitgevoerd door de certificatie-instelling.

6.1.2 Audit in de zetel: specifieke punten die aan bod moeten komen

De evaluatie zal rekening houden met het geheel van de accreditatiecriteria met een bijzondere aandacht voor de volgende punten:

6.1.2.1 De kwalificatie van de certificatieauditoren

De BELAC-auditoren onderzoeken de procedures die de aanwerving, de vorming en het behoud van de kwalificatie van de certificatieauditoren behandelen.

De plaatselijke raadpleging van het curriculum vitae en persoonlijke fiches worden onmisbaar geacht indien men zich wil verzekeren van de gegrondheid van de aangevraagde sectoren.

De BELAC-auditoren zullen naziën in welke mate de procedures voor de selectie van de certificatieteams door de certificatie-instelling en de competentie van de certificatie-auditoren geschikt zijn.

6.1.2.2 Het respecteren van de specifieke eisen van de certificatieschema's

De BELAC-auditoren zullen de aspecten met betrekking tot het beheer van de documenten die de voorwaarden voor de certificatie vastleggen (zoals regelmatige update, archivering, integreren van bijzondere bepalingen in de werkprocedures, ...) naziën alsook het respecteren van de bijzondere eisen van het certificatiemechanisme.

6.1.2.3 Onderaanneming van activiteiten eigen aan het certificatieproces

De BELAC-auditoren zullen controleren of er beroep wordt gedaan op eventuele onderaannemingen en zullen de geschiktheid van de ingevoerde maatregelen om de uitbestede activiteiten te beheersen, controleren.

6.1.2.4 Nazicht van de certificatedossiers

Het auditteam kiest één of meerdere certificatedossiers. Het team bestudeert in detail het gevolgde verloop vanaf het indienen van de aanvraag tot en met de overhandiging van het certificaat. Het team kan deze studie vervolledigen met een interview van of een contact met de betrokken certificatieauditoren.

De technische auditoren onderzoeken de certificatedossiers en hebben hierbij aandacht de technische aspecten, bijvoorbeeld procestechnologie, meetinstrumenten, kalibraties, specifieke normen, controles tijdens de productie, wetgeving, e.a.

6.1.3 De opvolging van de certificatie-audits op het terrein

6.1.3.1 Doelstellingen

6.1.3.1.1 Het doel van de opvolging op terrein is een bevestiging van de competentie van de certificatie-instelling voor het geheel van activiteiten die opgenomen zijn in het toepassingsgebied van de accreditatie. De competentie-eisen met betrekking tot de auditprocedure en de auditoren zijn opgenomen in de relevante accreditatienorm.

6.1.3.1.2 De terreinopvolging van de audits uitgevoerd door de certificatie-instelling is waardevol voor:

- Het op terrein controleren van de effectieve implementatie van de certificatieprogramma's en procedures van de certificatie-instelling (en dit in het bijzonder voor wat betreft de aanstelling van competente auditteams en

- bepaling van de audittijd) en van de correcte bepaling van het toepassingsgebied van de klant door de certificatie-instelling;
- Het observeren van de auditoren van de certificatie-instelling om te beoordelen of deze:
 - o werken conform de procedures van de certificatie-instelling;
 - o volgende eisen adequaat in rekening brengen:
 - certificatie-eisen;
 - van toepassing zijnde punten van de relevante accreditatiestandaard;
 - relevante IAF documenten;
 - elke relevante sectorspecifieke eis die van toepassing is;
 - Het bekomen van een representatief staal van de competentie van de certificatie-instelling voor het geheel van de geaccrediteerde activiteiten.

6.1.3.1.3 Een opvolging op terrein kan ook worden georganiseerd naar aanleiding van een klacht, geschil of informatie ontvangen van de markt of van een regelgevende instantie.

6.1.3.2 Algemeen beleid

In de contractuele overeenkomst tussen de certificatie-instelling en hun klanten dient de eis van BELAC voor terreinopvolging te zijn opgenomen. Elke weigering van de aanwezigheid van BELAC dient gerechtvaardigd te worden en aanvaard te zijn door de certificatie-instelling en BELAC. Als de redenen niet aanvaardbaar zijn, kan dit leiden tot een intrekking van de accreditatie van de certificatie-instelling.

Wanneer er sancties worden opgelegd aan een certificatie-instelling welke resulteren in het intrekken van het certificaat, dan dienen andere accreditatieinstellingen en schema-eigenaars, die hierbij betrokken kunnen worden en voor zover ze gekend zijn, hierover geïnformeerd te worden.

Een certificaat gedekt door accreditatie zal niet worden uitgereikt indien de organisatie - met het oog op het vermijden van een opvolgingsaudit - het certificaat overdraagt aan een andere certificatie-instelling.

6.1.3.3 Algemene instructies voor de uitvoering van een terreinopvolging

Op verzoek stuurt de certificatie-instelling zo snel mogelijk een volledig en up-to-date schema van bevestigde of geplande audits (data, plaats, samenstelling auditteam, audittipe, scope,...) om zo BELAC in staat te stellen zijn opvolgingsprogramma op te stellen en bij te werken.

Voorafgaand aan de terreinopvolging dient de certificatie-instelling het volgende aan BELAC aan te reiken:

- het auditplan voorbereid door de certificatie-instelling;
- de verslagen van voorgaande audits (indien van toepassing);
- registraties die de competentie van het auditteam aantonen;
- motivering voor de berekening van de audittijd.

Voor elke terreinopvolging zal BELAC een auditteam aanstelling dat competent is voor de relevante accreditatiescope. BELAC zal de certificatie-instelling voorafgaandelijk informeren aangaande de teamsamenstelling. De certificatie-instelling en/of de klant kunnen bezwaar maken tegen de aanstelling van een bepaalde auditor op grond van aangetoond nauwe of directe relaties met concurrenten (risico voor de onpartijdigheid) of een eerdere geldige klacht tegen een auditor, enz.

Het is de taak van de certificatie-instelling om zijn klant te informeren over de witnessprocedure en het akkoord te krijgen van de klant. De certificatie-instelling mag zijn auditteam, auditplan of auditduur niet aanpassen omwille van het feit dat de audit wordt opgevolgd op terrein. Indien dergelijke wijzigingen toch plaatsvinden, dient de certificatie-instelling een passende motivering aan BELAC aan te leveren.

Tijdens de opvolgingsaudit is de rol van de BELAC-auditor beperkt tot deze van een waarnemer en mag hij het verloop van de audit uitgevoerd door de certificatie-instelling niet beïnvloeden. De documentatie van de klant die door de certificatie-instelling wordt beoordeeld zal op verzoek onmiddellijk ter beschikking worden gesteld van de BELAC-auditoren.

Alle informatie die wordt bekomen tijdens een audit zal door BELAC en de BELAC-auditoren als vertrouwelijk worden behandeld.

Het is de BELAC-auditoren niet toegelaten om rechtstreeks vragen te stellen aan de klant van de certificatie-instelling gezien dit de uitkomst van de audit kan beïnvloeden. BELAC-auditoren zullen op geen enkel moment een opinie formuleren naar de klanten van de certificatie-instelling. De BELAC-auditoren zullen ervoor zorgen dat hun aanwezigheid en hun opvolging op het terrein door de klant van de certificatie-instelling niet worden beschouwd als een interferentie maar als een positief gegeven.

In principe wordt de volledige on-site audit opgevolgd tenzij de doelstellingen kunnen worden nagekomen door een gedeeltelijke opvolging. In het laatste geval zal de BELAC-auditor ook het auditrapport van de certificatie-instelling beoordelen.

Feedback met betrekking tot het prestatieniveau van de certificatie-instelling (met inbegrip van de auditvaststellingen/tekortkomingen) zal aan het auditteam van de certificatie-instellingen worden overgemaakt wanneer de audit is afgelopen en steeds

in afwezigheid van de klant. Indien mogelijk wordt deze feedback ook overgemaakt aan het management van de certificatie-instellingen.

Het is de verantwoordelijkheid van de klant van de certificatie-instelling om het BELAC-auditteam voorafgaandelijk op de hoogte te brengen van alle van toepassing zijnde veiligheidseisen. BELAC-auditoren zullen handelen conform de veiligheidsregels die aan hen werden gecommuniceerd. Er wordt echter verwacht dat BELAC-auditoren op elk moment onmiddellijk actie ondernemen om schade te vermijden, met inbegrip van het verlaten van het gebied of de organisatie, indien nodig.

Indien de BELAC-auditor op om het even welk moment van de audit een situatie vaststelt die potentieel kan beschouwd worden als een dreigend risico op een ernstige situatie (bv. gezondheid en veiligheid of het milieu), dan zal hij onmiddellijk een private vergadering vragen met het auditteamleider van de certificatie-instelling om hem of haar te informeren over de potentiële dreiging. Dit met de verwachting dat de teamleider de dreiging zal aankaarten met de organisatie rekening houdende met het certificatieproces en elke wettelijke verplichting.

6.2 Specifieke bepalingen met betrekking tot de accreditatie van certificatie-instellingen voor managementsystemen volgens ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, VCA en VCU en voor milieuverificateurs EMAS

6.2.1 Clusters

De accreditatietoepassingsgebieden van certificatie-instellingen voor managementsystemen volgens ISO 9001 worden beschreven door gebruik te maken van de IAF-codes (zie IAF ID1). Voor de accreditatietoepassingsgebieden van certificatie-instellingen voor milieumanagementsystemen volgens ISO 14001 en voor milieuverificateurs EMAS wordt gebruik gemaakt van de NACE-codes zoals opgenomen in de Verordening (EG) Nr. 1893/2006.

De accreditatietoepassingsgebieden van certificatie-instellingen voor managementsystemen (ISO 45001 en VCA/VCU) maken gebruik van de IAF codes zoals beschreven in IAF MD 17.

Alle codes werden gecombineerd tot een serie van technische clusters (waarbij de van toepassing zijnde wetgeving, technische aspecten van de processen en de hieruit volgende benodigde competenties zijn meegewogen), zoals van toepassing is voor MS-certificatie (voor ISO 9001 zie §6.2.3 tabel 1, voor EMS/EMAS zie §6.2.4 tabel 2, voor ISO 45001 en VCA zie §6.2.5 tabel 3, voor VCU zie §6.2.6 tabel 4).

Voor elk van deze clusters zijn een aantal kritische codes aangewezen. Een kritische code is een code die vanuit technisch standpunt van het auditteam van de certificatie-instelling een hoger niveau vraagt van:

- competentie (vanwege de complexiteit van de betrokken processen/milieuaspecten); of
- voorzichtigheid (vanwege het risico van afwijkingen en de gevolgen daarvan, of de hoge mate van regelgeving); of
- zorgvuldigheid (door het gewenste persoonlijke gedrag dat belangrijk is voor personeel dat betrokken is bij certificeringsactiviteiten zoals vereist in een specifieke context).

Als een ander coderingssysteem wordt gebruikt, zal de certificatie-instelling een correlatie vaststellen tussen hun coderingssysteem en het coderingssysteem dat in dit document is omschreven.

6.2.2 Algemene bepalingen van toepassing op de QMS en EMS/EMAS schema's

6.2.2.1.1 Het auditprogramma zal garanderen dat per accreditatiecyclus de competentie wordt beoordeeld voor alle IAF-codes van elk certificatieschema, op basis van één van de mechanismen beschreven in § 6.1.1. Indien een dergelijke evaluatie niet mogelijk is over de duur van een accreditatiecyclus dan zal BELAC de accreditatiescope beperken.

6.2.2.1.2 In de eerste vijfjarige periode van accreditatie voor elk managementsysteem, na initiële toekenning van accreditatie, zal BELAC tenminste 1 terreinopvolging uitvoeren per technische cluster en voor elk certificatieschema. Dit programma zal worden volgehouden totdat de certificatie-instelling voldoende ervaring en positieve uitvoeringen heeft getoond alvorens het programma wordt aangepast. Wanneer dit laatste gebeurt, dient BELAC ten minste één opvolging op terrein uit te voeren in elke technische cluster van elk certificatieschema, dat wordt aangevuld met andere beoordelingsactiviteiten om te garanderen dat elke technische cluster beoordeeld wordt binnen een periode van tien jaar. BELAC moet kunnen verantwoorden waarom het opvolgingsprogramma is verlaagd. Het opvolgingsprogramma van de eerste periode zal terug worden ingevoerd wanneer belangrijke wijzingen optreden in het auditorkwalificatieproces van de certificatie-instelling, in haar auditpraktijken en – resultaten of in haar auditpersoneel.

6.2.2.1.3 De volgende regels voor terreinopvolging zijn van toepassing voor de initiële accreditatie en de uitbreiding van de accreditatie voor elk certificatieschema (aan te vullen met andere auditactiviteiten om te garanderen dat de volledige accreditatiescope wordt gedekt):

- Indien een technische cluster slechts 1 kritische code heeft, dan zal BELAC een terreinopvolging uitvoeren in deze code om accreditatie te kunnen verlenen voor alle IAF codes in dat cluster.

- Voorbeelden:
 - Voor het cluster QMS “Food” met terreinopvolging in IAF code 03 kan BELAC ook accreditatie toekennen in de andere IAF codes (01 en 30) van dat cluster.
 - Voor het cluster EMS, cluster “Paper”, met terreinopvolging in IAF code 09, kan BELAC ook accreditatie toekennen in andere IAF codes nl. 07 en 08.
- Indien een cluster meer dan 1 kritische code heeft:
 - BELAC voert minstens één terreinopvolging uit voor alle kritische codes geïdentificeerd met een ‘en’ (in de kolom ‘kritische code’ van de tabellen 1 en 2) en kan vervolgens een accreditatie verlenen voor alle codes van het cluster.
 - Voorbeeld: Voor het cluster EMS “Goods production” kan BELAC na een terreinopvolging voor de code 04 of 05 de accreditatie toekennen voor de andere codes van het cluster behalve voor de andere kritische code (04 of 05) die dient geauditeerd te worden alvorens accreditatie kan worden toegekend.
 - BELAC voert minstens één terreinopvolging uit voor alle kritische codes geïdentificeerd met een ‘of’ (in de kolom ‘kritische code’ van de tabellen 1 en 2) en kan vervolgens een accreditatie verlenen voor alle codes van het cluster.
 - Voorbeeld: Voor het cluster QMS “Mechanical” kan BELAC na een terreinopvolging voor de codes 20 of 22 de accreditatie toekennen voor de andere codes van het cluster (17, 18, 19, 20 or 22).
 - BELAC voert minstens één terreinopvolging uit voor een kritische code voor clusters met meerdere kritische codes, maar houdt hierbij rekening met de “AND” en “OR” formulering in de kritische code
 - Voorbeeld: Voor het cluster ISO 45001 “Chemicals”: Hiervoor gelden volgende kritische codes: 7 and 10 and 12 and 13 and 16 or 17. Dit impliceert dat wanneer een terreinopvolging gebeurt in bijvoorbeeld code 10, dat dan enkel code 10 samen met de andere niet-kritische codes (i.c. 14, 15) kan toegekend worden alsook code 17 (‘OR’ is gerespecteerd). In dit voorbeeld kunnen codes 7, 12, 13 en 16 niet toegekend worden (‘AND’ is niet gerespecteerd) In een ander geval zou een terreinopvolging in code 17 impliceren dat alle codes van de cluster toegekend kunnen worden (‘OR’ is gerespecteerd voor de gehele cluster).

- Indien het niet mogelijk is om een terreinopvolging uit te voeren voor één van de IAF codes geïdentificeerd als kritisch dan kan BELAC in overleg met de certificatie-instelling overgaan tot één van volgende opties:
 - o BELAC kent enkel de accreditatie toe voor de niet-kritische codes als tenminste voor een van deze codes een terreinopvolging is gebeurd.
 - Voorbeeld: Voor het cluster QMS "Food" kan BELAC na een terreinopvolging de accreditatie toekennen voor de codes 30 en 01.
 - o BELAC kent de accreditatie toe voor alle codes van het cluster nadat er een kantooraudit is gebeurd voor alle kritische codes op voorwaarde dat:
 - de certificatie-instelling zijn competentie op documentaire basis heeft kunnen aantonen voor alle codes van het cluster;
 - er een terreinopvolging heeft plaats voor de kritische code(s) vooraleer er een certificaat gedekt door de accreditatie wordt afgeleverd.
 - o Wanneer echter in dit geval het resultaat van de terreinopvolging negatief is, dan zal BELAC overgaan tot het reduceren van het toepassingsgebied.

Indien de certificatie-instelling voor slechts één of enkele niet-kritische IAF codes wil geaccrediteerd worden dan is nog steeds minimum één terreinopvolging per cluster vereist.

Voor een initiële accreditatie en voor elk certificatieschema voor managementsystemen dient de terreinopvolging de fase 1 en 2 van de certificatie-audit te dekken voor minstens één van de klanten van de certificatie-instelling. Voorafgaand aan de opvolging van fase 2 van dezelfde audit zal de certificatie-instelling het volledige verslag en/of conclusies van fase 1 overmaken aan het BELAC-auditteam. Indien de certificatie-instelling geen enkele nieuwe klant heeft dan kan er een terreinopvolging van 1 hercertificatie of van 2 controleaudits die de keyprocessen dekken, gebeuren.

De toekenning van een accreditatie voor het geheel van een IAF-code is altijd afhankelijk van het feit dat de certificatie-instelling haar competentie heeft kunnen aantonen voor alle technische sectoren die onder de code vallen.

Zo is er voor VCA en ISO 45001 een partiële overlap van competentie voor de overeenstemmende codes, waarvoor dit evenwel geval per geval geëvalueerd wordt. Voor VCA en VCU kan voor code 35 eveneens een partiële overlap aangetoond worden

6.2.2.1.4 BELAC dient eveneens de competentie te beoordelen van alle niet-kritische codes alvorens de accreditatie te verlenen. Bijgevolg zal de accreditatie slechts afgeleverd worden:

- voor IAF codes waarvoor de certificatie-instelling reeds certificatiebeslissingen heeft genomen.
 - o Voorbeeld: Voor het cluster QMS “Food” na een opvolgingsaudit voor de IAF code 03 kan BELAC de accreditatie afleveren voor de codes 30 en 03 indien de instelling nog geen certificatiebeslissingen voor de IAF code 01 heeft genomen.
- Voor IAF codes waar de certificatie-instelling de competentie kan aantonen op andere manieren, bv. aantonen te beschikken over competent personeel voor alle certificatiefuncties (zie bijlage A van ISO/IEC 17021-1).

Nota: Indien een instelling reeds geaccrediteerd is voor een kritische code maar niet voor niet-kritische code van het cluster dan kan de accreditatie worden uitgebreid naar de niet-kritische codes voor zover de hierboven vermelde voorwaarden worden gerespecteerd.

6.2.2.1.5 In geval van een geïntegreerde of gecombineerde managementsysteemaudit zal de inhoud van de opvolgingsactiviteiten uitgewerkt worden in overleg met de certificatie-instelling. Indien een opvolgingsaudit recent werd georganiseerd voor dezelfde code maar voor een ander certificatieschema (bv. ISO13485, ISO 3834,...) kan BELAC overwegen niet een nieuwe opvolgingsaudit uit te voeren.

6.2.3 Tabel 1: Clusters voor ISO 9001 (QMS)

Cluster	IAF Code	Beschrijving van economische sector/activiteit volgens IAF ID 1	Kritische code
Food	1	Landbouw, Visserij	3
	3	Voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	
	30	Hotels en restaurants	
Mechanical	17	Metaal industrie	20 of 22
	18	Machines, apparaten en werktuigen	
	19	Elektrische en optische apparaten en instrumenten	
	20	Scheepsbouw	
	22	Transportmiddelen andere dan schepen en lucht- en ruimtevaartuigen	
Paper	7a	Pulp, papier en papierwaren	9
	8	Uitgeverijen	
	9	Drukkerijen	
Minerals	2	Winning van delfstoffen	2 of 15
	15	Niet-metaalhoudende minerale producten met uitzondering van cement, kalk, gips en van de artikelen van beton, gips en cement	
	16	Beton, cement, kalk, gips, etc...	
Construction	28	Bouwnijverheid	28
	34	Engineering	
Goods production	4	Textiel en textielproducten	5 of 14
	5	Leer en producten van leer	
	6	Hout en artikelen van hout	
	14	Rubber en kunststof	
	23	Niet elders geklasseerde industrie	
Chemicals	7b	Pulp, papier en papierwaren	12
	10	Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	
	12	Chemische industrie, chemische producten en vezels	
Supply	25	Productie en distributie van elektriciteit	26
	26	Productie en distributie van gasvormige brandstoffen	
	27	Productie en verdeling van water	
Transport and waste management	24	Recycling	24
	31	Vervoer, opslag en communicatie	
	39	Overige gemeenschapsvoorzieningen	
Services	29	Groot- en kleinhandel	33 of 37
	32	Financiële instellingen, exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur	
	33	Informatietechnologie	
	35	Andere dienstverlening	
	36	Openbaar bestuur	
	37	Onderwijs	
Nuclear	11	Splijt- en kweekstoffen	11
Pharmaceuticals	13	Farmaceutische producten	13
Aerospace	21	Lucht- en ruimtevaart	21

Cluster	IAF Code	Beschrijving van economische sector/activiteit volgens IAF ID 1	Kritische code
Health and social work	38	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	38

6.2.4 Tabel 2: Clusters voor ISO 14001 (EMS) en EMAS

Technical cluster	IAF code	Beschrijving van economische sector/activiteit volgens IAF ID 1	Kritische code(s)	NACE code
Agriculture, forestry and fishing	1	Landbouw, Visserij	1	01, 02, 03
Food	3	Voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	3	10, 11, 12
	30	Hotels en restaurants		55, 56
Mechanical	17a	Metaal industrie	20 of 21	24 excl. 24.46, 25 excl. 25.4, 33.11
	18	Machines, apparaten en werktuigen		25.4, 28, 30.4, 33.12, 33.2
	19	Elektrische en optische apparaten en instrumenten		26, 27, 33.13, 33.14, 95.1
	20	Scheepsbouw		30.1, 33.15
	21	Lucht- en ruimtevaart		30.3, 33.16
	22	Transportmiddelen andere dan schepen en lucht- en ruimtevaartuigen		29, 30.2, 30.9, 33.17
Paper	7a	Pulp, papier en papierwaren	9	17.2
	8	Uitgeverijen		58.1, 59.2
	9	Drukkerijen		18
Construction	28	Bouwnijverheid	28	41, 42, 43
	34	Engineering		71, 72, 74 excl. 74.2 en 74.3
Goods production	4	Textiel en textielproducten	4 en 5	13, 14
	5	Leer en producten van leer		15
	6	Hout en artikelen van hout		16
	23	Rubber en kunststof		31, 32, 33.19
Chemicals	7b	Pulp, papier en papierwaren	7 en 10 en 12 en 13	17.1
	10	Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten		19
	12	Chemische industrie, chemische producten en vezels		20
	13	Farmaceutische producten		21
	14	Rubber en kunststof		22
	15	Niet-metaalhoudende minerale producten met uitzondering van cement, kalk, gips en van de artikelen van beton, gips en cement		23, excl. 23.5 en 23.6
	16	Beton, cement, kalk, gips, etc...		23.5, 23.6
	17b	Metaal industrie		24 excl. 24.46, 25 excl. 25.4, 33.11

Technical cluster	IAF code	Beschrijving van economische sector/activiteit volgens IAF ID 1	Kritische code(s)	NACE code
Mining and quarrying	2	Winning van delfstoffen	2	05, 06, 07, 08, 09
Supply	25	Productie en distributie van elektriciteit	25 of 26	35.1
	26	Productie en distributie van gasvormige brandstoffen		35.2
	27	Productie en distributie van water		35.3, 36
Transport & Waste management	24	Recycling	24 en 39	38.3
	31	Vervoer, opslag en communicatie		49, 50, 51, 52, 53, 61
	39a	Gemeenschaps- en sociale diensten		37, 38.1, 38.2, 39,
Services	29	Groot- en kleinhandel	29 of 35 of 36	45, 46, 47, 95.2
	32	Financiële instellingen, exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur		64, 65, 66, 68, 77
	33	Informatietechnologie		58.2, 62, 63.1
	35	Andere dienstverlening		69, 70, 73, 74.2, 74.3, 78, 80, 81, 82
	36	Openbaar bestuur		84
	37	Onderwijs		85
	39b	Overige sociale diensten		59.1, 60, 63.9, 79, 90, 91, 92, 93, 94, 96
Nuclear	11	Splijt- en kweekstoffen	11	24.46
Health and social work	38	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	38	75, 86, 87, 88
Other	-	-	-	97, 98, 99

6.2.5 Tabel 3: Clusters voor ISO 45001 en VCA

Cluster	IAF code	Beschrijving	Kritische codes
Agriculture, forestry and fishing	1	Landbouw, bosbouw en visserij	1
Food	3	Voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	3
	30	Hotels en restaurants	
Mechanical	17	Beperkt tot "vervaardiging van metalen producten"	20 and 21
	18	Machines, apparaten en werktuigen	
	19	Elektrische en optische apparaten en instrumenten	
	20	Scheepsbouw	
	21	Lucht- en ruimtevaart	
	22	Fabricatie van transportmiddelen andere dan schepen en lucht- en ruimtevaartuigen	
Paper	7	Beperkt tot "papieren producten"	9
	8	Uitgeverijen	
	9	Drukkerijen en reproductie van opgenomen media	
Construction	28	Bouwnijverheid	28
	34	Speur- en ontwikkelingswerk, engineering	
Goods production	4	Textiel en textielproducten	4 (with tanning) and 5 or 6
	5	Leer en producten van leer	
	6	Hout en artikelen van hout	
	23	Niet elders geclasseerde industrie	
Chemicals	7	Beperkt tot "Pulp en papier"	7 and 10 and 12 and 13 and 16 or 17
	10	Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	
	12	Chemische producten met uitzondering van de farmaceutische nijverheid	
	13	Farmaceutische nijverheid	
	14	Producten van rubber en kunststof	
	15	Niet-metaalhoudende minerale producten met uitzondering van de vervaardiging van cement, kalk, gips en van de artikelen van beton, gips en cement	
	16	Beton, cement, kalk, gips, etc...	
	17	Beperkt tot "basismetalen"	
Mining and quarrying	2	Winning van delfstoffen	2
Supply	25	Distributie van elektriciteit	25 or 26
	26	Distributie van gas	
	27	Distributie van water	

Cluster	IAF code	Beschrijving	Kritische codes
Transport & Waste management	24	Recycling	31 (limited to dangerous goods), and 24 or 39 (limited to NACE 37, 38.1, 38.2, 39)
	31	Vervoer, opslag en communicatie	
	39	Overige gemeenschapsvoorzieningen en sociaal-culturele en persoonlijke diensten	
Services	29	Groot- en kleinhandel, reparatie van auto's, motorrijwielen en huishoudelijke artikelen	29 or 35 or 36
	32	Financiële instellingen, exploitatie van en handel in onroerend goed, verhuur	
	33	Informatietechnologie	
	35	Overige zakelijke dienstverlening met uitzondering van engineering	
	36	Openbaar bestuur	
	37	Onderwijs	
Nuclear	11	Splijt- en kweekstoffen	11
Health	38	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	38

6.2.6 Tabel 4: Clusters voor VCU

Technical Cluster	IAF code	Beschrijving	Kritische code
Services	35	Overige zakelijke dienstverlening met uitzondering van engineering	35

6.3 Accreditatie van milieuverificateurs EMAS: bijkomende bepalingen bij de punten 6.1 en 6.2

6.3.1 Het aanvaarden van de aanvraag

- **BELAC 3-11 / §2.3.2**

BELAC accrediteert geen individuele personen als milieuverificateur.

6.3.2 Lijst van de geaccrediteerde instellingen

- **BELAC 3-11 / §2.11**

Eens de accreditatie effectief is, wordt de instelling geregistreerd in de bestanden van instellingen geaccrediteerd door BELAC en volgt de publicatie op de website van BELAC.

BELAC stelt de Europese Commissie in kennis van wijzigingen van het toepassingsgebied van accreditatie van de geaccrediteerde milieuverificateurs.

6.3.3 De voorafgaande kennisgeving

Tenminste vier weken vóór elke verificatie in België brengt de milieuverificateur het tijdstip en de plaats van de verificatie ter kennis van BELAC, door middel van het formulier BELAC 6-211.

Milieuverificateurs geaccrediteerd door BELAC dienen de in artikel 24, lid 1 van Verordening (EG) nr. 1221/2009 vastgestelde kennisgevingsprocedure te volgen alvorens verificatie- of valideringswerkzaamheden te verrichten in een andere lidstaat dan België.

Wanneer de milieuverificateur in een andere lidstaat werkzaam is geweest, zal BELAC evalueren of aan de kennisgevingseisen is voldaan.

6.3.4 Overmaking van het rapport in geval van niet-conformiteit

Indien het BELAC-Bureau van mening is dat de kwaliteit van het werk van de milieuverificateur niet beantwoordt aan de eisen van de Verordening (EG) nr. 1221/2009 (EMAS), wordt het schriftelijk toezichts-/verlengingsrapport toegezonden aan de betrokken milieuverificateur en aan de bevoegde instantie waarbij de betrokken organisatie haar aanvraag tot registratie wenst in te dienen of die de betrokken organisatie heeft geregistreerd.

Indien het geschil daarmee niet is opgelost, wordt het toezichts-/verlengingsrapport toegezonden aan het in artikel 30 van de Verordening bedoelde FALB (*Forum of Accreditation and Licensing Bodies*).
